Nr. 73 Kurytyba, 10 Października 1934 Rok XV.

LUD

Jedyne pismo polskie w Brazylji wychodzące dwa razy na tydzień.

Wydawca i Redaktor: Ksiądz Jan Pałka

Redakcja i Administracja otwarte są codziennie (prócz niedziel i świąt) od 8—11 godz. rano i 1—5 godz. po południu.

PRENUMERATA: W Brazylji 10$000 zgóry, półroczna 6$000; za przesyłkę osobną, nie we wspólnych paczkach, dopłaca się 3$000; w Argentynie 6 pezów; w Europie 3 dolary; w Ameryce Północnej 2·50 dolary; w Urugwaju 3 pezy urugwajskie

Adres Redakcji „Ludu": Curityba — Aven. Dr. Jayme Reis 583
Adres dla listów: Curityba—Caixa Postal 155—Paraná, Brasil
Adres Telegraficzny: Lud Curityba

Ceny ogłoszeń: — Ogłoszenia tylko zgóry płatne.
Do 3 cm. szerokości przez 1 łam do 3 razy 5$000
Od 1 » » » » za każdy raz na stronie ogłoszeń $300
Od rocznych ogłoszeń zgóry zapłaconych na stronie ogłoszeń 40 proc. zniżki
Od nekrologów 4 cm. szerokości przez 1 łam 3$000
Ogłoszenia w tekście według umowy.

„O POVO" -- Jornal polono bisemanal

Cena numeru 300 rejsów

W KURYTYBIE do nabycia w sklepach pp. Domańskiego, R. Pietarza—Kubisa. i Floreckiego — W mieście São Paulo: w kioskach około poczty głównej; Estação Luz, Sorocabana i Braz.

Kongres Eucharystyczny w Buenos Aires

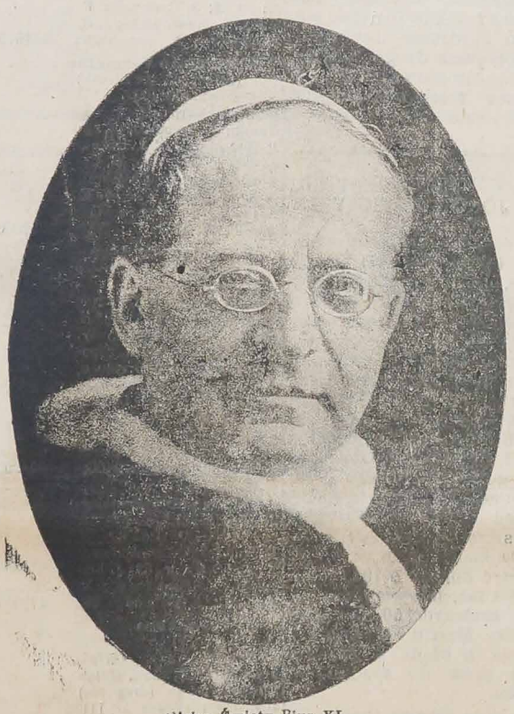

Ojciec Święty Pius XI.

Jesteśmy w przededniu otwarcia oficjalnego XXXII. Kongresu Eucharystycznego, który poraz pierwszy ma miejsce na Ziemi Południowo—Amerykańskiej, pod pogodnem, błękitnem niebem Argentyny. Buenos Aires od szeregu długich miesięcy czyni gorączkowe przygotowania, aby godnie przyjąć, jak przystoi dla Narodu katolickiego, Najdostojniejszego Delegata Najwyższego Pasterza Kościoła katolickiego Ojca św. Piusa XI. w osobie J. Em. Ks. Kardynała Pacelli, kilku Prymasów - Kardynałów Arcybiskupów, dziesiątki a może i setki Biskupów, wielką liczbę Kapłanów i Zakonników, oraz miljonową rzeszę Wiernych z całego świata. Codziennie w ostatnich czasach dowiadywaliśmy się z pism jak zewsząd, na statkach transoceanicznych tak Książęta Kościoła jak i Wierni śpieszą do stolicy Argentyny. Naturalnie, że większość uczestników stanowić będą Argentyńczycy, którzy z małymi wyjątkami pozostali wierni Kościołowi Chrystusa.

Kongres zapowiada się jak najwspanialej, dzięki ogromu pracy Organizatorów. Epokowa ta uroczystość będzie naprawdę hołdem dla Tego Boga ukrytego w maleńkiej Hostji; śmiałem wyznaniem wiary w Krzyż nie tylko tych »maluczkich,« ale i największych dostojników tak duchownych jako i świeckich. Wszak w Kongresie uczestniczyć będą nie tylko Kardynałowie, Arcybiskupi, Biskupi, Kapłani, ale i Przedstawiciele Władzy świeckiej i wojskowej z J. Eksc. Prezydentem Republiki na czele. — Podobnie jak kilka lat temu, Kongres Eucharystyczny w Chicago w Północnej Ameryce odbywał się w środowisku wyjątkowem, gdzie rozpanoszyły się różne wyznania heretyckie, często o duchu bardzo liberalnym a nieraz wrogim Wierzy św. i gdzie zauważyć można jeszcze pewien przesąd w odnieśieniu do Kościoła Rzymsko—Katolickiego; taksamo i Kongres obecny w Buenos Aires ma miejsce w tej Metropolji Południowej Ameryki, gdzie różne elementy wywrotowe nieubłaganą walkę wypowiedziały »Prawdzie« odwiecznej i Bogu Eucharystycznemu. Zaliczyć do nich trzeba masonów, bezbożników, różnego rodzaju sekciarstwb, którzy w sojuszu knują spiski przeciwko powadze i potędze naszego Kościoła. Buenos Aires stanie się jakby areną walki, na której bój o duszę ludzką stoczą dwie potęgi: Znak Krzyża i książę ciemności — szatan; światłość i ciemność; prawda i fałsz. Świat katolicki czyni przygotowania do manifestacji swych uczuć względem Chrystusa, swego Króla; a wrogowie Wiary św. jak referuje argenteński dziennik «Crisol» przeliczają swe siły, skupiając wszystkich swych zwolenników, wszelkie elementy antyreligijne, by uniemożliwić tryumf Chystusa lub uszczuplić Jego chwałę. Wierni wyznawcy Boga Eucharystycznego mężnie staną w szeregach rycerzy Jego i w znaku odkupienia rodzaju ludzkiego — w Krzyżu — zwyciężą.

I zapewne, w pierwszych szeregach wiernych dzieci Kościoła katolickiego, kroczyć będzie: »Polonia semper fidelis — Polska zawsze wierna« argentyńska i ta w Polsce i ta w sąsiedniej Brazylji. To jest nakaz, przekazany nam od najdawniejszej przeszłości przez Ojców naszych. Dziś świat coraz to lepiej uświadamia sobie zgubne wpływy bezbożnictwa; niemoralności szerzonej przez niewiarę; przeniknął ukrytą a destrukcyjną i szkodliwą działalność masonerji, zasilanej przeważnie przez Żydów i dlatego niedwuznacznie zapoczątkował akcję zmierzającą do wyelimi nowania żywiołów nieporządnych, szkodliwych dla potęgi i tężyzny narodów. Jesteśmy świadkami jak naród za narodem już otwarcie występuje do walki z wrogami Wiary Chrystusowej; w Niej bowiem widzą swoją przyszłość i potęgę, szczęście doczesne i wieczne. Jeżeli gdzie, to w naszej zamorskiej ojczyźnie w Polsce, tych elementów destrukcyjnych jest więcej niż gdzieindziej i to dzięki naszym sąsiadom wschodnim bolszewikom; oraz licznym przedstawicielom Izraela, których ciągle przybywa, bo napływają zewsząd, z wszystkich krajów ościennych, gdy im tam ziemia pali się pod nogami. Trzeba naprawdę potężnego bodźca by uśpioną poniekąd energję naszej katolickiej Polski obudzić, a naród ruszy do walki z wrogiem groźnym bo wewnętrznym, ale zwycięży w tym znaku, który rycerzy «Krzyża» wiedzie do najwspanialszych zwycięstw i tryumfów.

J. Em. Ks. Kard. Sebastjan Leme da Silveira Cintra, Arcybiskup Rio de Janeiro.

Nasz — Polaków z emigracji w Południowej Ameryce—udział na Kongresie w Buenos Aires będzie jakby zadokumentowaniem, żeśmy dzieci katolickiej Polski, szczerymi, niekłamanymi wyznawcami Wiary świętej i takimi pozostać chcemy do końca; i że wszelkie zakusy na nasze przekonania i zasady katolickie, skądkolwiekby pochodziły, są bezcelowe i bezskuteczne. Godnie reprezentować będziemy »Polskę katolicką«.

Ks. Jan Wiśliński.

Jego Em. Ks. Kardynał Hlond, Prymas Polski

PRZESYŁA POZDROWIENIE I BŁOGOSŁAWIEŃSTWO KOLONJI POLSKIEJ W BRAZYLJI

Jak już donosiliśmy, dnia 5 go b. m. przejeżdżał przez Rio na Kongres Eucharystyczny do Buenos Aires, Jego Em. Ks. Kardynał Hlond, Prymas Polski. Z okazji przyjazdu J. Em. przez Brazylję, Związek Tow. »Oświata« przesłał następujący telegram na statek »Oceania«.

J. Em. Kar. Hlond, Prymas Polski,
Rio de Janeiro — statek »Oceania«

Związek Tow. „Oświata" wraz z wszystkiemi swemi towarzystwami i członkami indywidualnymi oraz w imieniu Katolickiej Kolonji Polskiej z radością wita Jego Eminencję Ks. Kardynała, Prymasa Polski, na ziemi brazylijskiej, życząc dalszej szczęśliwej podróży.

Zarząd.

Na powyższy telegram J. Em. Ks. Kardynał Hlond, Prymas Polski, nadesłał radjogram tej treści:

Radio — Oświata — Caixa postal 155 — Curityba.
Bordo Italiano Oceania, Rio — Radio

Dziękuję najserdeczniej za powitanie. Przesyłam Wielebnym Pasterzom polskim, członkom zarządu »Oświata«, jej członkom i rodakom wszystkim w Kurytybie czułe pozdrowienie i błogosławieństwo.

Kardynał Prymas Hlond.

WYSTĄPIENIE MISTRZA Wielkiej Loży z Masonerji

Albert Vigneau, jeden z wybitnych masonów francuskich nadesłał ostatnio do zarządu organizacji księży, byłych kombatantów następujący list:

»Już od kilku miesięcy, mogę powiedzieć, od kilku lat, czułem się źle w atmosferze lóż masońskich. Byłem członkiem Wielkiej Loży Francji (obrządku szkockiego). Już od pierwszego roku mego należenia do masonerji byłem oszukiwany.

Szybko zdałem sobie sprawę z tego, że masonerja nie była tem, co kłamliwie mówiono o niej kandydatowi, chcącemu do tego stowarzyszenia należeć, że masonerja jest stowarzyszeniem ludzi wolnych, dobrych obyczajów i o zdrowym sądzie, poszukujących poznania Prawdy we wszelkich dziedzinach: moralności, filozofii, nauki, ekonomji... Kłamstwo! Ja to mówię, ja stary mason, dawny dygnitarz swej loży, jest to kłamstwo. Warsztaty masońskie nie są miejscami, gdzie udziela się wtajemniczeń filozoficznych, gdzie urabiają ludzi godnych tego miana, obywateli świadomych i oświeconych, jak to masoni głoszą w swych publikacjach. Nie, w warsztatach masońskich zajmują się wyłącznie intrygami politycznemi, antyklerykalnemi, laicyzmem w najgorszym sensie tego wyrazu, oraz... antymilitaryzmem, nazywają to oni »walką przeciw błędom, przeciw fikcjom«.

Ojczyzna jest błędem, Bóg jest fikcją dla olbrzymiej większości wolnomularzy. Długi czas miałem nadzieję zreformowania tego skorrumpowanego środowiska; próbowałem założyć lożę, gdzie otrzymywanoby wyższe wykształcenie oraz filozoficzne. Walczyłem wytrwale przeciw złej woli, jaka mnie otaczała, nie udało mi się — osiągnąłem to, że zyskałem licznych wrogów i, być może, jednego lub dwóch

przyjaciół. W lożach zawsze zwalczałem ruch przeciwreligijny i antypatrjotyczny, które uważałem za niesprawiedliwe i bardzo szkodliwe dla bezpieczeństwa kraju. W tym celu zarządzałem konferencje, które wywołały krzyk oburzenia w lożach.

Nie byłem antyklerykałem, nie byłem nieprzyjacielem katolicyzmu, nietylko z racji ducha tolerancji, ale z przekonania; oraz — szczyt wszystkiego, — byłem patrjotą.

Pozatem groziłem, — o zbrodnio,—bezlitośnie zdemaskować »braci«, którzy mniej lub więcej wmieszani są w aferę Stawiskiego.

Do Rady Federalnej Wielkiej Loży Francji napłynęły przeciw mnie skargi. Chciano postawić mię w stan oskarżenia. Ale dzień 6 lutego, który wzniecił strach w lożach, był przyczyną, że 18 lutego zebrał się nadzwyczajny konwent, na którym postanowiono wykluczyć lub zawiesić w prawach i czynnościach wszystkich »braci« należących do organizacyj patrjotycznych lub z niemi sympatyzujących, z racji naruszenia przez nich wszystkich prawideł i tradycyj masonerji. Ja byłem jednym z takich, zatem loża względem patrjotów stosuje rygory, których nie stosuje względem »braci« w rodzaju Stawiskiego. Jestem najpewniejszy, że »bracia« skompromitowani — nawet bardzo w aferze Stawiskiego, nie są bynajmniej usunięci z masonerji, lecz conajwyżej prowizorycznie uznani za »braci śpiących«. Oto dlaczego z podniesioną głową, z wyzwolonem sumieniem wystąpiłem z wolnomularstwa.

Albert Vigneau,
były mistrz wielkiej Loży Francji.

Z Brazylji

KATASTROFA LOTNICZA

W dniu 4-go b. m. na Barra do Tijuca z powodu eksplozji motoru spadł do morza aeroplan wojskowy. W nurtach wód znalazł śmierć pilot-porucznik.

Paraná

ZMIANY W POLICJI STANOWEJ

Pułkownik Ayrton Plaisant złożył dowództwo Policji stanowej. Na jego miejsce zamianował Interwentor Pułkownika Pedro Scherer Sobr., byłego prefekta Ponta Grossy.

STRAJK KOLEJOWY TRWA DALEJ

W sytuacji strajkowej kolejarzy nie zaszła dotychczas żadna zmiana. Strajk trwa dalej, ze szkodą nieobliczalną dla społeczeństwa naszego. Wszelkie wysiłki superintendenta kolei, by strajk zlikwidować do tychczas, gdy te słowa piszemy, spełzły na niczem. Społeczeństwo oczekuje, że czynniki miarodajne, uwględniając bądź co bądź słuszne żądania niższych funkcjonarzy kolejowych, doprowadzą do wzajemnego porozumienia i spowodują przywrócenie ruchu kolejowego.

KURYTYBA

NOWY POLSKI WICEKONSUL W KURYTYBIE

W dniu wczorajszym objął urzędowanie p. Gruja, nowy wicekonsul, przybyły z Polski.

P. SEKUŁA INSTRUKTOREM ROLNYM

Rozchodzi się pogłoska, że p. Sekuła, dotychczasowy instruktor szkolny i naczelnik sportowy ma objąć «Wydział Rolny» w miejsce p. Makomaskiego, którego władze polskie odwołały do kraju.

São Paulo

NAPAD KOMUNISTÓW NA INTEGRALISTÓW BRAZYLISKICH

W São Paulo Integraliści brazylijscy obchodzili uroczyście drugą rocznicę swej instalacji w tem mieście. Kiedy olbrzymi pochod Integralistów defilował przez Praça da Sé, został zaatakowany przez komunistów doskonale uzbrojonych w broń najnowszego typu, nie wyłączając karabinów maszynowych. Wszczęła się walka w czasie której było czterech zabitych i 38 rannych. Po stronie Integralistów stanęła policja i wojsko, którym po niedługim czasie udało się sytuację opanować.

Rio Grande do Sul

ZAMACH NA BORGESA DE MEDEIROS I BAPTISTY LUZARDO!

Dowiadujemy się, że na Borgesa de Medeiros i Baptisty Luzardo w Cruz Alta dokonano zamachu, który się na szczęście nie udał. Bliższych szczegółów brak.

WIADOMOŚCI Z POLSKI I O POLSCE

ZAPROSZENIE AKADEMICKIEJ MŁODZIEŻY POLSKIEJ NA MIĘDZYNARODOWY KONGRES EUCHARYSTYCZNY

Przy Komitecie organizacyjnym 32-go Międzynarodowego Kongresu Eucharystycznego w Buenos Aires istnieje sekcja młodzieży, prowadzona przez specjalny Komitet młodzieży akademickiej. Działalność sekcji obejmuje przygotowania referatów i zorganizowanie zjazdu jaknajwiększej ilości akademików całego świata w celu wspólnego oddania hołdu Chrystusowi Eucharystycznemu. Akcja młodzieży ma być wyraźnem stwierdzeniem, że umysły jej są całkowicie podporządkowane nauce Kościoła katolickiego, że zdobyte wykształcenie będzie przez nią poświęcone szerzeniu zasad Chrystusowych.

Ostatnio do kancelarji J. E. ks. Kardynała Prymasa Hlonda, jako do Komitetu Pielgrzymki polskiej na Kongres nadeszło serdeczne wezwanie sekcji młodzieży, skierowane do akademików polskich z zaproszeniem ich do wzięcia licznego udziału w Kongresie.

MISJA JAPOŃSKA W POLSCE

W Polsce bawi japońska misja wojskowa studująca zagadnienia piechoty nowoczesnej, lotnictwa i broni chemicznej. Na czele misji stoi gen. Haruta, komendant szkoły lotniczej w Akeno, towarzyszą mu zaś major adm. Morita i major saperów Kubo, obaj z Ministerstwa Wojny; kapitan aeronautyki Hukowa, major piechoty Suzuki i major Ataksi, instruktor szkoły chemicznej w Naraksino.

POLAK PREZESEM MIĘDZYNARODOWEJ ORGANIZACJI ANTYTUBERKULICZNEJ

Dnia 10. września nastąpiło we Warszawie zamknięcie 8 go Międzynarodowego Kongresu Antytuberkulicznego. Prezesem tej organizacji został wybrany na okres następny wiceminister p. Pietrzyński. Kongres przyjął trzech nowych członków: Algier Brytyjski, Indje i Rosję Sowiecką.

NIEMCY Z POLSKI W WIEDNIU ŚPIEWAJĄ „BOŻE COŚ POLSKĘ"

W Austrji bawiła wycieczka katolików z Polski, w której wzięli udział katolicy z niemieckiego Górnego Śląska, pod przewodnictwem sen. dra. Panta, oraz katolicy polscy pod przewodnictwem ks. Malinowskiego z Płocka.

Obie grupy w liczbie 150 osób bawiły przez jeden dzień w miejscowości odpustowej Mariazell, gdzie odbywa się zjazd austrjackiej młodzieży katolickiej, poczem po powrocie do Wiednia wyjechały one na Kahlenberg, celem zwiedzenia pamiątek po królu Sobieskim.

W imieniu Niemców z Polski, odprawił w historycznej kaplicy króla Sobieskiego mszę św. ks. Schirmer, zaś w imieniu Polaków ks. Malinowski. Obie msze św. zakończyły się odśpiewaniem pieśni Boże coś Polskę przez wszystkich uczestników wycieczki, poczem nastąpiło złożenie wieńców w kaplicy pamiątkowej, a następnie uczestnicy wycieczki udali się na grób kanclerza Dollfussa na Hitzingu, gdzie złożono wieńce z napisami w języku polskim i niemieckim, treści następującej: «Dla uczczenia bohaterskiego kanclerza Austrji i wiernego syna Kościoła.«

STRASZNA KATASTROFA KOLEJOWA

Z Krakowa donoszą, że blisko Krzeszowic, 27 klm. od Krakowa, zderzył się pociąg pośpieszny Wiedeń — Warszawa z pociągiem pośpiesznym Gdynia ¡Kraków· Według dotychczasowych wiadomości zabitych jest 10 osób, a liczba rannych do tej chwili nieznana. Bliższych szczegółów brak.

ISKIERKI

— W Rzymie umarł J. Em. Kardynał Giuseppe Mori w 84 roku życia.

— W Montevideo w Urugwaju wobec Władz i Ministra francuskiego Franciszka Gentil, dedykowano jeden plac miejski zmarłej niedawno naszej rodaczce, p. Curie-Skłodowskiej.

— We Wiedniu odbyło się uroczyste przeniesienie zwłok dwuch największych mężów i Kanclerzy Autrji, Ks. Dr. Seipla i Dr. Dollfussa, do krypty, zbudowanej ku czci Kanclerza Seipla.

— We Watykanie nastąpiła wymiana dokumentów ratyfikacyjnych w sprawie konwencji kolejowej, zawartej między Stolicą Św. i państwem włoskiem w grudniu roku ubiegłego. Wymiany dokumentów dokonali ze strony Watykanu kardynał sekr. stanu Pacelli, ze strony włoskiej zaś hr. Dewecchi ambasador Włoch przy Stolicy Św.

— Jak donosi prasa francuska, premjer Mussolini miał zaproponować rządowi austrjackiemu zamknięcie austrjackich lóż masońskich. Skoro tylko rozeszła się o tem wiadomość — »najwspanialsi bracie«: Eugenjusz Lenhoff, były Wielki Komandor Najwyższej Rady Austrjackiej oraz w. minister dr. Kurt Reichel zgłosili dymisję z masonerji austrjackiej. Lożę wiedeńską wolnomularze porzucają masowo. Należy zauważyć, że 80 proc. masonów austrjackich rekrutuje się z osób należących do narodowości żydowskiej.

— Nowy delegat papieski na Zagłębie Saary, ks. prałat Panico przybył już do Saarbrücken i rozpoczął swe funkcje.

— Ostatnie wiadomości nadchodzące z Madrytu donoszą, że w całej Hiszpanji panuje niepokój i silne podniecienie Prezes Ministrów, radykał Lerroux ogłosił stan wojenny. W rozruchach, jakie miały miejsce, zginęły 125 osób, a 400 było rannych.

— Według nadeszłych z Barcelony wiadomości, proklamowano Wolne Państwo Katalonję. Powstańcy zajęli linję kolejową kompanji północnej, aby utrudnić przewóz wojska.

— W Santa Fé w Argentynie zbuntowała się policja miejscowa z powodu zmiany na stanowisku dowódcy.

— Układy amerykańsko-sowieckie w sprawie długów carskich dla Stanów Zjednoczonych zostały zerwane — na razie przynajmniej — z powodu odmówienia prezydenta Roosevelta na udzielenie długoterminowej pożyczki i kredytów dla Sowieckiej Rosji w sumie około 200 miljonów dolarów.

Prezydent oświadczył departamentowi stanu, iż byłoby rzeczą niepożądaną udzielanie jakiejkolwiek długoterminowej pożyczki dla któregokolwiek cudzoziemskiego kraju z powodu olbrzymich niespłaconych długów, jakie winne są państwa europejskie dla Stanów Zjednoczonych.

— Zmarły w tych dniach Hrabia Potocki, zapisał cały swój majątek, wynoszący 300 miljonów franków Państwu polskiemu i różnem intytucjom dobroczynnem. Drogocenną galerję obrazów pierwszorzędnych mistrzów przekazał Muzeum Narodowemu.

NOWY PRETENDENT DO MILJONÓW Z AMERYKI

Bezrobotny mieszkaniec Sieradza (ulica Praga 11), Marcin Petras, ma być według krążących wersyj spodkobiercą wielomiljonowej fortuny po Danielu Petrasie.

Marcin Petras posiada podobno urzędowe dokumenty, stwierdzające, że dziadek jego Daniel Petras sprzedał majątek Obrę i w czasie powstania w 1863 roku wyjechał do Ameryki, gdzie pod Filadelfią kupił grunt i założył farmę.

Przed wojną Daniel Petras żył jeszcze i pozostawił testament z klauzulą, że wolno go otworzyć dopiero w 1933 r. Testament ten, jak wiadomo zapisuje krewnym 50 miljonów dolarów. Marcin Petras czyni starania u władz w sprawie swych praw do spadku po dziadku.

Tak więc sprawa spadku po multimiljonerze zatacza coraz szersze kręgi, obejmując coraz to liczniejsze grono osób, pretendujących do miljonów.

NIE ZŁOŚĆ SIĘ!

Kto żyje w wielkich centrach, a nawet w małych, każdej chwili skłonny jest do gniewu. Zdarza się to przedewszystkiem osobom o czułych nerwach, gdy z jednej strony ktoś go popchnie, z drugiego boku ujrzy innego, który bez ceremonji pluje na ziemię, to znów przestraszy go auto swoją syreną. Takie osoby, w pewnej porze roku, tracą fosfat, cierpią na bezsenność i złoszczą się z błahych powodów.

Jednym z środków do zwalczania podobnego stanu jest żyć na wolnem powietrzu, dalej od »źle wychowanych« wyżej wspomnianych, odżywiać się należycie i zażywać lekarstwa z fosfatem o działaniu na przemiany pokarmowe.

Z lekarstw polecanych przez lekarzy, wyróżnia się Tonofosfan z Casa Bayer, którego zażywają dorośli i dzieci, z najlepszym skutkiem. Oto dobra rada dla tych, którzy łatwo się gniewają, z powodu drażliwych nerwów.

Komitet Pomocy Ofiarom Powodzi w Polsce

Z poprzednich list 11,565$900

W Vera Guarany:
B. Franczak 10$; po 5$: F. Martwiszyn, K. Bukowska, F. Nowak; po 3$: A. Chojnacka, M. Żyła; po 2$: T. Chojnacki, E. Fudali, A. Tasarczuk, W. Wierzyński, J. Kryński, J. Sawa; K. F. de França 1$600; M. Zamolski 1$500; po 1$: Ł. Honyszyn, K. Kinak, S. Chojnacki, K. Przybysz; L. Bukowski $500; M. Dziura 1$; 51$600

W Rio Claro:
(lista IV)
po 5$: A. Dziecinny, J. Krasowski, J. J. Kozłowski; W. Mróz 3$; J. Heliński 2$; S. Heliński 1$; 21$000

W Porto Alegre
(Lista Związku Polsko-Katolickiego)
Składka w kościele 117$500; Ks. Kanonik J. A. Peres 30$; po 20$; J. Przedmolski, G. Kulesza, V. Anzolch; po 10$: J. Sośnicki, J. Krajewski; po 5$: F. Wójcicki, Stanisława Liskowska, J. Karliński, C. Pietakówna, E. Sikorski, S. Djeta; po 2$: S. Czupryniak, F. Musik, K. Oliński; po 1$: J. A. Sieczkowski, S. Krzemiński; 265$500

W Ribeirão Vermelho
(lista prof. A. Soczka)
poraz drugi)
po 5$: J. Karpiński, P. Gadomski; F. Karpiński; po 2$: J. Swierdzowski, J. Lewandowski, F. Chojnacki, W. Lewandowska, I. Chojnacki, N. N., R. Walecki; po 1$: F. Augustyn, A. Kuś, J. Gadomski, W. Skura; 38$000

W Pariquera Assu
(lista p. Piotra Fostyka
(S. Paulo)
Maximo Zanella & Cia. 20$; Piotr Fostyk 10$; po 5$: H. Klepa, A. Siedlarczyk, W. Siedlarczyk; po 2$: A. Zapotoczny, A. Szott, J. Baroloco, S. Reolis, S. Trojanowski; po 1$: J. Jacob, S. Denolewicz, N. N., J. Powiniec, A. Szott, S. Lenartowicz, M. Szott, M. Markowski; J. Sawka $500; K. Denolewicz $400; 68$900

W Legra
(lista Stan. Drozdowskiego)
J. Długosz 10; S. Książek 6$; po 5$: J. Drozdowski, E. Drozdowska, S. Drozdowski, A. Kotowska; po 3$: J. Kinszerski, J. Brandowski, M. Kotowski; K. Dominuw 2$; 47$000

W Abranches
(lista IV)
Ze zabawy w Tow. »Wład. Jagiełły« 250$; Stow. Matek Chrześcijańskich (drugi raz) 40$; dzieci szkolne kl. III. 22$200; dzieci szkolne kl. II. 14$; dzieci szkolne kl. I (reszta) 3$; dzieci szkolne i starsi w Lam. Wielkiej na ręce nauczyciela p. J. Mikosza 33$200; po 10$; H. Kowalski, R. Kowalski, S. Brańta; A. Kraiński 6$; po 5$: A. Mikosz, Fr. D., K. Brańta; po 3$: B. Klejna (młodszy), N. N; po 2$: M. Blum, E. Janke, J. Kozień; 405$400

W Pirahy
(lista p. Adama Sołka)
A. Sołek 20$; po 5$: S. Hojnacki, A. Milczewska; L. Liczebnik 3$; po 2$: M. Zagiński, O. Tabor; po 1$: S. Lagiński, L. Sołek, P. Sołek; 40$000

Razem 12.493$300

(C. d. n.)

Kurytyba, 8-go października 1934.

Franciszek Lachowski, prezes
Józef Papugnée, skarbnik
Wincenty Flenik, sekretarz.

LEICA
Aparat fotograficzny do sprzedania bardzo tanio ze wszystkiemi przyborami. Zgłoszenia w Redakcji »Ludu«.

TEATR POLSKI Z. A. S.
Pod kierownictwem artystycznem Tadeusza Morozowicza
Na scenie Związku Polskiego

Dnia 13-go października 1934 roku (sobota)
INAUGURACJA NOWEGO SEZONU TEATRALNEGO
»Tajemniczy Dżems«
Znakomita sztuka amerykańska w 3 aktach, 4 odsłonach.
Świetna obsada ról czołowemi siłami artystycznemi ZAS'u.
Staranna wystawa. — Reżyserja T. Morozowicza.
Początek przedstawienia o godzinie 8, 15 wieczorem.
Bilety wcześniej do nabycia u Gospodarza w Związku Polskim.
Szczegóły w programach.

BANK FRANCUSKO-WŁOSKI
na Południową Amerykę

KAPITAŁ ZAKŁADOWY Fcs. 100 MILJONÓW
FUNDUSZ REZERWOWY Fcs. 139 MILJONÓW

Główna Siedziba w Paryżu

Brazylja: FILJE: S. Paulo — Rio de Janeiro — Santos — Curityba — Porto Alegre — Recife — Rio Grande — Bahia.
Agencje: Araraquara — Barretos — Botucatú — Caxias — Espirito Santo do Pinhal — Jahú — Mocóca — Ourinhos — Paranaguá — Ponta Grossa — Ribeirão Preto — Rio Preto — São Carlos — S. José do Rio Pardo — S. Manoel.
ARGENTYNA: Buenos Aires — Rosario de S. Fé.
CHILE: Santiago — Valparaiso.
COLÓMBIA: Baranquilla — Bogotá.
URUGUAY: Montevideo.

BANK FRANCUSKO-WŁOSKI NA AMERYKĘ POŁUDNIOWĄ na mocy nowych ustaw Kontroli Banków kupuje banknoty w jakiejkolwiek walucie i w jakiejkolwiek sumie z wyjątkiem złotych pezów uruguajskich, która to waluta podlega zastrzeżeniom w Uruguaju.

BANK FRANCUSKO-WŁOSKI NA POŁUDNIOWĄ AMERYKĘ jest upoważniony do wydawania czeków, lub zleceń wypłaty listownie, lub telegraficznie w jakiejkolwiek sumie i monecie do wszystkich miejscowości zagranicznych.

BANK FRANCUSKO-WŁOSKI NA POŁUDNIOWĄ AMERYKĘ otrzymuje depozyty do podjęcia w każdej chwili z zawiadomieniem, lub na czas określany, dają odpowiednie procenta.

BANK FRANCUSKO-WŁOSKI NA POŁUDNIOWĄ AMERYKĘ uprasza Sz. Klientelę, ażeby zechciała porozumieć się w sprawie jakiejkolwiek operacyj, adresując wprost do Filji w KURYTYBIE, Rua 15 de Novembro Nr. 316, lub do jej Agencji w Ponta Grossa lub w Paranaguá.

Obuwie
MOCNE
dla Mężczyzn i chłopców.

CENY SPRZEDAŻY SĄ NAJNIŻSZE W MIEŚCIE.

CHAPELARIA VENUS
Rua Quinze, esq. Dr. Muricy

„A VENCEDORA"

Fabryka cukierków i karmelków w najlepszych gatunkach i w papierki owijanych.
Cukierki malanowe, kokosowe, [illegible]owe, cytrynowe, ananasowe, truskawkowe, bananowe, m[illegible]ne i gumowe. — Prócz tych są jeszcze inne gatunki specjalne, nowego formatu, które w każdej chwili można nabyć po cenach bardzo przystępnych. — Uprasza się Szan. Rodaków o łaskawe przekonanie się, że są najtańsze i najlepsze w Kurytybie.
FRANCISZEK LACHOWSKI.
Curityba — Rua Cabral N 451 — Curityba

Z pośród wszystkich trunków pijcie tylko piwo marki POMBA
Tuzin 14$000.
Oryginalny niedorównany gatunek produkowany wyłącznie przez browar
Cervejaria Cruzeiro — Curityba — Tel. 495 i 751.

Hemorroidy
Zupełne ich wyleczenie z gwarancją bez operacji, bez bólu i bez wypoczynku.
CHOROBY ŻOŁĄDKA I JELIT.
(Wrzody żołądka) leczenie bez operacji, dieta według metod nowoczesnych.
Califes i Diarrhéas gwałtowne przez leczenie wprost.
Zwężenie kanału odchodowego, leczenie bez operacji.
Wrzody na nodze, leczenie bez operacji.
Dr. Mendes de Araujo
Przyjmuje od 2-ej do 5-ej
Avenida João Pessoa 68 — Altos da **Pharmacia Avenida**
CURITIBA

Baczność!
Wszystko po cenach zniżonych
Książki do nabożeństwa — w [illegible] wyprodukowane co dopiero nadszedł z Europy — Obrazy religijne, figury kościelne, krzyżyki, lichtarze i wszelkie inne towary dewocjonalne! Wszelkie przybory szkolne.
Drukarnia i introligatornia — Fabryka pieczątek gumowych i metalowych.
C. E. SCHULZ & COMP.
Rua Barão do Serro Azul 66-72
CURITYBA

Gabinet dentystyczny
OSCAR OTTO Junior
Chirurg - Dentysta
Dyplomowany na Uniwersytecie w Ribeirão Preto.
Wykonuje wszelkie prace wchodzące w zakres dentystyki.
Gabinet urządzony dobrze i hygienicznie według nowoczesnych wymagań.
Rua Dr. Trajano Reis 505.

Wapno, cement, cegły, piasek, dachówki, drzewo do budowli, farby i t. p.
MACEDO & Cia.
Posiadają największy skład wszelkiego **MATERJAŁU DO BUDOWLI** którego dostarczają w małej i wielkiej ilości — Wykonują plany i kosztorysy.
Udzielają wszelkich informacyj.
Rua João Negrão N. 621 — CURITYBA
Telefon 869 — Caixa postal 387

KLINIKA DENTYSTYCZNA
Kazimierz Miłczuk
Chirurg - Dentysta
Wykonuje wszelkie roboty wchodzące w zakres dentystyczny.
Specjalność: Złote mostki i płyty kauczukowe.
Aven. Luiz Xavier 128 (sobrado)
CURITYBA

SZKŁA I FABRYKA LUSTER
SZKŁO
do okien fantazyjnych, szkło ozdobne rzeźbione, matowe, szlifowane, kryształowe, można nabyć u nas w każdej ilości i mierze na zamówienie. Wstawia się szyby wyżej wymienione do kościołów i domów. Sprzedaż hurtowna i detaliczna. Ceny niskie.
LUSTRA
kieszonkowe, ręczne toaletowe, fryzjerskie, wklęsłe w ramkach metalowych, celuloidowych i drewnianych.

VIDRAÇARIA VITRALUX — CURITYBA — RENALDO e GUTIN — Proprietários
Założono w r. 1903

LUSTRA DLA MEBLI
w formie: kwadratu, owalu i innych kształtów. Największym ejscowy skład luster: Specjalność w wyrobach z pięknych drzew parańskich, jak lampy pinjorowe, ramki do obrazów i fotografij w różnych rozmiarach i kształtach.

Rua Mar. Deodoro, 254
Telefon 1335, Curitiba.

O ducha chrześcijańskiego w sporcie

Kino i sport stanowią dla szerokich mas społeczeństwa współczesnego dziedziny, któremi masy te najbardziej się interesują i które też niezwykle wielki wpływ wywierają na zdrowie fizyczne i moralne całych narodów i społeczeństw. Oczywistą jest więc rzeczą, że na sprawy filmu i sportu katolicy zwrócić winni, ze względu na ich wychowawczą wartość, jak najbaczniejszą uwagę. W Stanach Zjednoczonych obok walki o umoralnienie przedstawień kinematograficznych, która tak rozległe echo wywołała we wszystkich krajach, rozwija się już akcja druga: o umoralnienie sportu. Sport sam przez się nie jest ani lekceważony ani tembardziej potępiany przez Kościół. Starożytna zasada «mens sana in corpore sano» uzupełniona maksymą platońską »troszcz się o ciało dla harmonji ducha» ma tu pełne zastosowanie. Baczyć jednak należe, by w praktyce sport nie był traktowany z przesadną gorliwością i nie zbaczał z torów, jakie wyznacza mu prawo naturalne. Jeśli prawo to jest deptane i lekceważone, sport staje się instytucją zdegenerowaną i niepożyteczną. Wszelka przesada w uprawianiu ćwiczeń fizycznych a tembardziej wynaturzenie tych ćwiczeń jest objawem typowo pogańskiego kultu ciała i musi przez chrześcijaństwo jak najenergiczniej być zwalczane.

Sprawie sportu w zrozumieniu chrześcijańskiem poświęcił niedawno obszerny artykuł organ watykański «Osservatore Romano» z racji omawiania doskonałej książki Michel Chriastin »Duch chrześcijański w sporcie«, wydanej w zbiorze »Problemes d'education» w Paryżu. Arcybiskup Baudrillart, rektor Instytutu Katolickiego w Paryżu, tak pisze między innymi do autora tej książki: »Książka zjawia się we właściwym czasie. Rzucono głosy alarmujące w stronę wychowawców zarówno w prasie, jak i w tych środowiskach kultury fizycznej, gdzie nie uważa się sportu za przedmiot brutalnej rywalizacji w celach zarobkowych lub wyłącznie estetyki cielesnej, ale jako sztukę indywidualnego doskonalenia się. Dokąd zmierza sport, pytano się, ku jakim wiedzie nadużyciom przez szczególne spaczanie celu pierwotnego, ku jakim szkodom narazie fizycznym, wśród wielu tych którzy go uprawiają, ku jakiemu upadkowi intelektualnemu? Tkwi w tem zagadnienie moralne i tkwić musi, albowiem sport, jak to mniejwięcej wszędzie się głosi, ma stać się kultem ubóstwiającym ciało, siłę i piękność, a więc nawrotem ku pogaństwu ze wszystkiemi jego nadużyciami».

Książka Michel Chriastin'a składa się z trzech części. Pierwsza przedstawia w skrócie historycznym rozwój pojęcia sportu w wiekach chrześcijaństwa, druga, stanowiąca jądro pracy, streszcza, głównie podług św. Tomasza, naukę katolicką o człowieku, trzecia wreszcie, praktyczna, wskazuje zalety sportu jako czynnika w kształceniu człowieka-chrześcijanina. W tej ostatniej uwypuklane są również i piętnowane surowo te wszystkie nadużycia w sporcie współczesnym, przed któremi przestrzega arcybiskup Baudrillart. Osobne rozdziały poświęcono wstrzemięźliwości, skromności i czystości, strażnikom cnoty, oraz wielkoduszności, pokorze i posłuszeństwu. Praca Chriastin'a pełna jest, w miejscach tego wymagających, cytat ze św. Pawła, św. Tomasza, O. Lacordaire i O. Didon, przedewszystkiem zaś z encykliki Piusa XI o wychowaniu. (KAP.)

Kiedy trwoga, to do Boga...

Wobec uzasadnionych obaw, że w wielu okolicach Rosji przepaść mogą zbiory, władze sowieckie zarządziły we wszystkich okręgach rolniczych kraju t. zw. «tygodnie ratowania zbiorów». Zarządzenie to ludność zrozumiała w sensie religijnym i akcję ratowania zbiorów postanowiła poprzeć modłami i uroczystościami religijnemi. W tym wypadku władze sowieckie, mimo głoszonych i popieranych przez siebie haseł bezbożniczych, okazały niezwykłą wprost tolerancję. dochodzącą do tego, że w wielu miejscowościach błagalne procesje po polach odbywały się z wyraźną zgodą tych władz. Prasa sowiecka nie krytykując nawet i trzymając się w rezerwie, podaje np., że w okręgu kolektywu rolnego w Jaransku w dorzeczu Wołgi miejscowe władze udzieliły oficjalnego zezwolenia na procesję po polach pod przewodnictwem kapłana. Procesja ta zmieniła się w niezwykle podniosłą uroczystość religijną, która objęła również sąsiednie wsie i kolektywy. Ta sama prasa podaje, że starsi ludzie, pamiętający czasy, gdy wolno było otwarcie wyznawać wiarę, płakali ze wzruszenia, młodzi zaś przyłączali się do pochodu.

Nie stoi w związku z powyższem, wysoce jednak znamienny jest fakt, że w lipcu r. b. rozpoczęto już prace restauracyjne przy odnawianiu dwu cerkwi w Moskwie, pochodzących z XVII wieku. Być może robione jest to na afekt, w celu pokazania coraz liczniej w ostatnich czasach przybywającym do Moskwy wycieczkom zagranicznym, że niema w Sowietach prześladowania religijnego, być może jednak, że tkwią w tem przyczyny głębsze.

Dziesiejszy katolik »postępowiec« na plebanji

— Czego pan sobie życzy?

— Ja, nic. Tylko moja narzeczona chciałaby wziąść ślub kościelny.

— Z kim? Czy nie z panem?

— No, niby tak, ale ja wolałbym ślub bez tych różnych komedyj.

— Według pana więc — kościół to cyrk. Widać z tego, że pan do »takiego« cyrku nigdy nie chodzi. Czy pan ochrzczony?

— Tak, ale bez mej zgody i po zwolenia.

— Dam panu jedną radę: niech pan nie żeni się z »komedjantką«.

— Jak to zrozumieć? Moja narzeczona nie jest przecież żadną komedjanką.

— Podług mnie nie, ale pan przecież przed chwilą powiedział że »wolałby ślub bez tych różnych komedyj«, a ponieważ ślub kościelny jest sakramentem, więc według pana — sakramenta św. to »komedje«, a ludzie, którzy przystępują do sakramentów św. — to »komedjanci«.

— Nie to chciałem powiedzieć. Na ślub kościelny bowiem się zgadzam, ale żeby był bez zapowiedzi i bez spowiedzi.

— Z zapowiedzi może pan dostać dyspenzę, ale co do spowiedzi to myślę, że wartoby zrobić rachunek sumienia i w tak ważnej chwili życia pogodzić się z Bogiem, bo Bóg istnieje, czy pan chce, czy nie chce. Nie znajdzie pan bowiem żadnego przekonywującego dowodu, że Boga niema.

— Ależ ja nie mam grzechów żadnych.

— Wie pan, kto niema grzechów i nie grzeszy? Tylko ci co jeszcze nie mają rozumu, i ci co ten rozum utracili — jednem słowem: dzieci małe i chorzy na umyśle, do których się chyba pan nie zalicza.

— Ja przecież nie kradnę i nie zabijam.

— To możliwe, ale czy tylko są 2 przykazania? Pan powinien już dawno wiedzieć, że jest 10 Przykazań Boskich i 5 Kościelnych. O tych innych pan nie myśli?

— Widzę, że z księżmi się trudno dogadać, bo ze wszystkich zarzutów umieją się wykręcić.

— A panom »postępowcom« dlatego tak trudno religję zrozumieć i praktykować, bo wszystko umieją przekręcać.

•

Te i podobne rozmowy można usłyszeć na plebanji, z okazji ślubów »postępowców« z katoliczkami.

Ks. De Wija.

Uwaga! Uwaga!

OSTATNIE NOWOŚCI

w JEDWABIU

OTRZYMAŁA W TYCH DNIACH

CASA DAS SEDAS

RUA 15 DE NOVEMBRO N. 21.

Słynne lekarstwo

HAEMATOGEN

D-RA HOMMEL'A

Lekarstwo to w 50 krajach na całym świecie już od 35 lat działa znakomicie przeciw: **Anemji, Sklerozie Suchotom, Malarji, Neurastenji**, grypie, febrze, zapaleniu płuc, szkarlatynie, odrze, chorobom kobiecym, skrofułom, astenji, i t. d.

HAEMATOGEN D-ra Hommela działa ze skutkiem.

DLACZEGO PŁACISZ LOKATORNE?

Dlaczego nie jesteś właścicielem domu?

Za 5$000, 10$000, 20$000 miesięcznie, możesz nabyć własny dom w firmie

Empreza Constructora Universal Ltda,

która daje go swoim członkom. Pieniędzy swych nigdy nie stracisz.

Zażądaj informacyj przy **Rua 15 de Novembro 384 — Curytyba.**

Kupuje się KASZĘ, płaci się 5$000 za kwartę. **WOSK** po 5$200 kilo!

Rua Barão do Rio Branco 341

Mala Real Ingleza

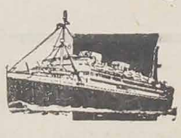

ALCANTARA 20 Października do Rio, Madeira, Lissabon, Leixões (via Lissabon), Vigo, Cherbourg i Southampton.

—0—

Do Montevideo i Buenos Aires:

H. Patriot	16	»
Arlanza	23	»
H. Monarch	24	»
Asturias	3	Listopada

Z Santos do Europy:

Alcantara	20	»
H. Brigade	22	»
Britany	24	»
Arlanza	3	Listopada

Sprzedaje się szyfkarty 3-ciej klasy do Europy: jak do **Polski**, Łotwy, Irlandji, Czechosłowacji, Jugosławji, Austrji, Rumunji, Bessarabji.

Informacji udziela Agencja:

Cia Marte

Rua 15 de Novembro 257-261 — Caixa postal 220 — CURITYBA

Dr. Dante Romanó

AKUSZER - OPERATOR

Profesor Operator Uniwersytetu. Były asystent szpitali berlińskich.

Leczy **syptilis, drogi moczowe, djatermja. Klinika dla Panien.**

Leczy sztucznemi promieniami słonecznemi ultrafioletowemi.

Konsultorjum: Farmacia Minerva (na 1-szym piętrze) od godz. 1 do 3-ciej po południu.

Praça Tiradentes 554.

Rezydencja

Praça Senador Correia 4

SKŁAD MEBLI

Firmy:

JAKÓB KOZIEŃ

RUA SÃO FRANCISCO 284

Sprzedaje się meble: szafy, krzesła, łóżka, kołyski, stoły, kredensy, szafy kuchenne, sofy, kanapki i t. p. powyżej wspomniane sprzęty wykonuje się na zamówienie. Ceny są bardzo niskie.

Dr. Carlos Heller

Praktykował w hamburskich i paryskich szpitalach. — Klinika ogólna.

Leczy specjalnie choroby skórne, weneryczne, pęcherza i włotów.

Klinika dla dzieci. — Leczy żylaki oraz rany na nogach bez operacji.

Konsultorjum: Nad Farmacją »Brasil« Praça Tiradentes 390. Przyjmuje od 12 do 1-szej i od godz. 4-ej do 6-ej. Rez. Rua Commendador Araujo 970 — Telefon 424.

Kto chce jechać do POLSKI lub z Polski do BRAZYLJI niech się uda tylko do solidnej Kompanji Okrętowej

„Chargeurs Reunis"

i „Sud Atlantique"

JEDNOLITA TRZECIA KLASA.

KOMPANJĄ TA SPRZEDAJE BILETY BEZPOŚREDNIO DO KAŻDEGO MIASTA W POLSCE i odwrotnie bilety »chamada« z Polski do Brazylji.

Stała bezpośrednia komunikacja z polskiego portu Gdynia z Brazylją i Argentyną.

Doskonała organizacja przy sprowadzaniu rodzin ze wszystkich miast Europy Centralnej a szczególniej z POLSKI.

Informacje w języku polskim i brazylijskim udziela

P. TEOFIL G. VIDAL

Curityba--Rua Barão Rio Branco 195-209

Paraná

Używajcie w swojem **Aucie** lub w swoim KAMINJONIE PNEUMATYKÓW I OPON GUMOWYCH marki

»BITAR«,

gdyż są najlepsze a najtańsze. Są do nabycia w większych składach przyrządów samochodowych.

Jedyni agenci i dostawcy na PARANĘ

Alberto Wargha e Cia

RUA MAR. DEODORO 588 (róg Praça Zacharias), Telefon 1313

MATERJAŁY NA LATO

Otrzymaliśmy KASZMIRY i BRIMY **inu krajowego i zagranicznego** i sprzedajemy je bez obawiania się konkurencji.

AO MUNDO das CASEMIRAS

Ul. 15 de Novembro 129, KURYTYBA

MÓWI SIĘ PO POLSKU I PO RUSKU.

Przedsiębiorcy i Kupcy ogłaszajcie się w »LUDZIE«.

SPORTOWCY! Kandydat na deputowanego stanowego Kolumny Zjednoczenia Obywatelskiego i Ekonomicznego, którą tworzą Kupcy, Przemysłowcy i Rolnicy,

ARNALDO AZEVEDO

jest także naszym kandydatem, głosujcie na ARNALDA, bo on będzie bronił waszych interesów w Kongresie.

Poznajmy nasze prawa i obowiązki

Konstytucja Brazylji

(Ciąg dalszy)

Par. 7 — Sędziom miejscowym przysługuje dożywocie, w zakresie swych funkcyj sędziów wyborczych, z pełną jurysdykcją.

Art. 83 — Sprawiedliwości Wyborczej, która posiada wyłączną kompetencję do procesu wyborów federalnych, stanów i municypjów, włącznie z procesem przedstawicieli zawodów, i wyjąwszy zastrzeżeń o których mowa w art. 52, par. 3, przysługuje:

a) dokonywanie podziału wyborczego Związku Stanów, Dystryktu Federalnego, Terytorjów, który będzie mogła zmieniać tylko co pięć lat, z wyjątkiem wypadku zmiany podziału sądowego, lub administracyjnego Stanu lub Terytorjum i w następstwie tego;

b) wciąganie na listę wyborczą;

c) zastosowywać lub przedsiębrać środki zapobiegawcze, ażeby wybory odbyły się w czasie i formie określonych ustawą;

d) ustalać datę wyborów, ilekroć nie jest określoną niniejszą Konstytucją, lub też w Konstytucji w Stanach, w ten sposób, ażeby się odbyły z reguły w trzech ostatnich lub w trzech pierwszych miesiącach kadencyj rządowych;

e) rozstrzygać oskarżenia dotyczące niewybieralności i niezgodności urzędów;

f) udzielać »habeas corpus« i polecenia powzięcia bezpieczeństwa w wypadkach dotyczących materji wyborczej;

g) dokonywać obliczania głosów przy wyborach i ogłaszania wybranych;

h) procesować i sądzić występki wyborcze, i pospolite które z niemi się łączą;

1) postanawiać utratę mandatu ustawodawczego w wypadkach ustanowionych w niniejszej Konstytucji oraz Konstytucji Stanów.

Par. 1 — Wyroki Wyższego Trybunału Sprawiedliwości Wyborczej są niezmienne, z wyjątkiem tych, któreby postanawiały nieważność lub nielegalność aktów lub ustawy w stosunku do Konstytucji Federalnej i tych, które odmawiałyby »habeas corpus«. W tych wypadkach będzie przysługiwało prawo rekursu do Sądu Najwyższego.

Par. 2 — Trybunały Regionalne będą decydować w ostatniej instancji, w sprawach wyborów municypalnych, wyjąwszy wypadków paragrafu 1-go w którym przysługuje rekurs bezpośrednio do Sądu Najwyższego i w wypadku paragrafu 5-go.

Par. 3 — Ustawa będzie mogła zorganizować specjalne komisje z trzech członków, z których dwaj, przynajmniej, będą sędziami, dla obliczania głosów w wyborach municypalnych.

Par. 4 — W wyborach federalnych i stanowych włączając wybory na gubernatora, przysługiwał będzie rekurs do Wyższego Trybunału Wyborczego od wyroku, który ogłaszać będzie wybranych.

Par. 5 — We wszystkich tych wypadkach przysługiwał będzie rekurs od wyroku Trybunału Regionalnego do Wyższego Trybunału, jeźli nie była zachowana przez niego forma prawna.

Par. 6 — Wyższemu Trybunałowi przysługuje nadanie formy i postępowania rekursu, które należy mu rozpoznawać.

(Ciąg dalszy nastąpi).

KOBIETY MÓWIĄ INNYM JĘZYKIEM, NIŻ MĘŻCZYŹNI

Wśród plemion, stojących na niższym stopniu życia kulturalnego, kobiety porozumiewają się między sobą zupełnie innem narzeczem, niż mężczyźni.

Kobiety szczepów, zamieszkujących wschodnie części Afryki, a także kobiety w Borneo zwracają się do siebie w języku nawet niezrozumiałym dla mężczyzn. Przyczyny tej »odrębności językowej« należy szukać w tem, że oddawna gnębione kobiety szukają sposobów wzajemnego ostrzegania się przed niebezpieczeństwem, zagrażającem im ze strony tyranizujących mężczyzn. W każdej rodzinie, z pokolenia na pokolenie, przechodzi owa gwara, strzeżona w wielkiej tajemnicy przed uchem mężczyzn.

Kobiety z Borneo mają w zwyczaju, dodawania na początku lub w środku każdego wyrazu jakiejś sylaby, którą znają tylko one same. Babki i matki ćwiczą długo, z anielską wprost cierpliwością, swoje wnuczki i córki w tajnikach tajemniczej kobiecej gwary.

Wśród plemion kirgiskich, należy do złego tonu, gdy dziecięta z dobrych domów, używają słów, któremi posługują się mężczyźni. Surowo również jest im wzbronione wymawianie imion swych ojców, stryjów i braci, jak również nie mogą używać nazw wielu zwierząt i ptaków. To też dobrze urodzone kobiety plemion kirgiskich, bywają w towarzystwie mężczyzn nadzwyczaj ostrożne w doborze słów, żeby nie narazić się na opinję źle wychowanych, co w konsekwencji prowadzi do zupełnego ich milczenia, mimo, że między sobą są nadzwyczaj wymowne.

U Kafrów zaś, młodsze kobiety nie mogą »kalać« swych ust wymawianiem imion męskich, nawet najbliższych swych krewnych.

Rozmawiając o ojcu czy bracie, używają specjalnych niedomówień, aby tylko nie wymówić męskiego imiona. Zresztą ma to i swoje dobre strony, gdyż podobno świetnie rozwija dowcip i fantazję.

U Indjan w Brazylji kobiety i mężczyźni używają zupełnie innych nazw niektórych przedmiotów, a mieszkanki Boliwji unie dostępniają swój język dla mężczyzn, przez zmienianie końcówek i słów.

Nawet język japoński miał do niedawna dwie odmienne gramatyki, dwie pisownie: dla dziewcząt i chłopców.

ZBRODNICZY CZYN ŻEBRAKA

Przed kilku tygodniami w sławnej na wschodzie Małopolski Kalwarji Pacławskiej dokonano przypadkiem odkrycia wstrząsającej zbrodni, której dopuścił się pewien żebrak.

Na odpust w Kalwarji Pacławskiej rok rocznie przybywają olbrzymie tłumy pątników. Parę dni temu jakaś kobieta z pow. Dobromilskiego w tłoku zgubiła 4 letnią dziewczynkę. Po całodziennych poszukiwaniach strapionej matce udało się odnaleźć dziecko w strasznym stanie u boku jakiegoś żebraka. Dziecko miało wyłamane ze stawów rączki i nóżki w ten sposób, ażeby wzbudzić litość u pątników. Okazało się że potwornego czynu dokonał żebrak, który »zaopiekował się« znalezioną dziewczynką. Kiedy oszalała z bólu matka narobiła krzyku, pątnicy chcieli zlinczować żebraka, ale od niechybnej śmierci uratowała go policja. Żebraka aresztowano, a dziecko przewieziono do szpitala. W kilka godzin potem na nieszporach ksiądz z ambony ogłosił że w miejscowym klasztorze znajduje się 6 letni chłopczyk, nieznanego nazwiska, odebrany żebrakom, którzy porwali go w tłumie.

Te wypadki porywania dzieci i znęcania się nad niemi przez żebraków wywołały u pątników zrozumiały odwet. Przestali oni dawać żebrakom jałmużnę i przepędzali ich z pod murów kościoła.

Wesoły kącik

BŁĄD DRUKARSKI

Pewien zecer, zostawszy bez zajęcia, po długiem szukaniu dostał zarobek jako kelner.

Pewnego razu gość znalazł w podanym przez niego barszczu ość i o mało się nieudławił.

Zecer-kelner, gdy gość zaczął robić mu wyrzuty, ukłonił się i rzekł z powagą:

— Szanowny pan wybaczy, jest to błąd drukarski, nie ość powinna być w barszczu, ale kość.

ROŻNICA

— Jaka jest różnica pomiędzy dyplomatą, a bandytą.

— Taka, że dyplomata może pójść wysoko jeśli jest zręczny, bandyta zaś, jeśli jest niezręczny.

DLA PAMIĘCI

— Wiesz, mężu, powinieneś bezwarunkowo się fotografować.

— Po co? dla kogo?

— Dla mnie mój kochany. Tak rzadko bywasz w domu, że boję się, iż zapomnę zupełnie jak wyglądasz.

Frixal

4$500

PRZECIW BÓLOM w biodrach